

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 190/2010-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 269/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 269/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 6. júla 2007 Okresnému súdu Bratislava I žalobu, ktorou sa domáhal ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 150 000 Sk, pričom Okresný súd Bratislava I vec 20. novembra 2008 z dôvodu miestnej príslušnosti postúpil okresnému súdu, kde mu bola pridelená sp. zn. 50 C 269/2008.

Sťažovateľ okrem iného uviedol, že „*podal žalobu proti štátu SR dňa 06. 07. 2007 na Okresný súd Bratislava I, kde došlo k zbytočným prieťahom. Spis bol postúpený na Okresný súd Bratislava II v roku 2008.*

Sťažovateľ sa stal obeťou policajtov dňa 04. 04. 2007, keď vo vlaku mu policajt J. a spol. nasypali do piva v nestráženej chvíli uspávacie prostriedky (?), ktoré sťažovateľa uviedli do bezvedomia, v ktorom zostal až do 21:00 dobu 4-hodiny bez pomoci, hoci údajne bola prítomná záchranná služba.

Nezvyčajne protizákonne zákonné sudkyne odmietajú výsluch svedkov a pripojiť vyšetrovacie spisy, ktoré vyšetrovatelia úporne skrývajú pred sťažovateľom...

Predseda súdu JUDr. A. R. na sťažnosti na prieťahy nepovažuje za potrebné odpovedať, vid' sťažnosť 26. 01. 2009, 19. 02. 2009.

Sťažovateľ študoval súdny spis dňa 21. 08. 2009, bez známok činnosti. Zákonná sudkyňa a jej predseda súdu zjavne majú záujem na zmarení spravodlivosti.“

Na základe týchto skutočností sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Okresný súd Bratislava II brutálne porušuje základné práva D. B. garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 – právo na spravodlivé konanie bez prieťahov a náležitým zabezpečením dôkazov.

Okresný súd Bratislava II – zákonná sudkyňa JUDr. I. D. pácha trestný čin marenie spravodlivosti vo veci 50 C/269/2008 § 344 Tr. z. ods. 1 písm. c) ods. 2 písm. a), b), c) a § 326 Tr. z. Zneužívanie právomoci verejného činiteľa ods. 1 a), b), c), ods. 3 písm. c)

Ústavný súd SR zbavuje zákonnú sudkyňu JUDr. I. D. sudcovskej imunity a vydáva ju povinnosti preskúmať jej trestnú činnosť spojenú s výkonom súdnictva.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu Bratislava II bezodkladne konať vo veci 50 C/269/2008 bez ďalších prieťahov a porušovania základných práv D. B.

Okresný súd Bratislava II je povinný zaplatiť D. B. safisfakciu vo výške 1,000.000 Eur v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu plus úroky z omeškania v prípade omeškania, vo výške 17.6 % z dlžnej sumy od dňa povinnosti zaplatiť do dňa zaplatenia.

Ústavný súd prikazuje predsedovi OS Bratislava II JUDr. A. R. písomne sa jasne a zrozumiteľne ospravedlniť D. B. za opakované a početné porušovania jeho práv Okresným súdom Bratislava od roku 2002 naďalej s prísľubom, definitívnej nápravy a rehabilitácie dokonca za kriminálne rozhodnutia v konaniach 24 Cb/82/2008, 7 C/63/2002, 52 C/291/06 keď vo všetkých boli použité ako dôkazy falsifikáty a súd rozhodoval z falsifikátov; rovnako rozhodovanie po prekrútení a sfaľšovaní skutkového stavu...“

Okrem uvedeného sťažovateľ žiada, aby mu bol v konaní o jeho sťažnosti ústavným súdom ustanovený právny zástupca z radov advokátov, pričom túto žiadosť odôvodňuje najmä tým, že *„je plne invalidný, nositeľom ŤZP, nemá možnosť zárobku a nemá peniaze na prenájom advokáta, nemá peniaze ani na základné životné potreby a žije na dlh“*.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

1. Vychádzajúc z uvedeného, predloženej sťažnosti a jej príloh, ako aj zo súvisiaceho súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 50 C 269/2008 ústavný súd zistil, že 20. novembra 2008 Okresný súd Bratislava I po zistení, že nie je miestne príslušný, postúpil právnu vec sťažovateľa (o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy) bez rozhodnutia podľa § 105 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) okresnému súdu.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (napr. m. m. I. ÚS 178/09, IV. ÚS 428/09). Konanie pred ústavným súdom je navyše ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Vzhľadom na viazanosť ústavného súdu návrhom na rozhodnutie vo veci samej sa ústavný súd časťou konania, ktoré prebiehalo na Okresnom súde Bratislava I až do jeho postúpenia okresnému súdu, nemohol zaoberať.

Vo vzťahu k prípadnému preskúmvaniu postupu Okresného súdu Bratislava I ústavný súd poukazuje tiež na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označených práv ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. IV. ÚS 102/05). V danom prípade vec bola z Okresného súdu Bratislava I postúpená okresnému súdu 20. novembra 2008 a sťažnosť ústavnému súdu bola doručená až 7. januára 2010, teda v čase, keď k porušovaniu označených práv Okresným súdom Bratislava I už nemohlo dochádzať. Ústavný súd konštatuje, že na základe uvedeného by sťažnosť aj v prípade, ak by smerovala proti Okresnému súdu Bratislava I, bolo potrebné v tejto časti odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

2. Pri skúmaní opodstatnenosti sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd prihliada najmä na dĺžku trvania namietaného konania vychádzajúc súčasne zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej môže odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú okrem iného v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré možno kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle uvedeného článku ústavy (napr. I. ÚS 57/01, II. ÚS 199/02, IV. ÚS 296/04).

V okolnostiach danej veci okresný súd po predložení spisu z Okresného súdu Bratislava I (20. novembra 2008) vyzval sťažovateľa prípisom zo 16. januára 2009 na doplnenie petitu a 9. februára 2009 na doručenie potrebného počtu rovnopisov návrhu. V súvislosti s hrubo urážlivým podaním sťažovateľa zákonná sudkyňa 7. októbra 2009 oznámila predsedníčke okresného súdu, že na sťažovateľa podala trestné oznámenie, uplatnila podanou žalobu nárok na ochranu osobnosti a v súlade s § 15 ods. 1 OSP predložila súdny spis predsedníčke okresného súdu s návrhom na svoje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci (§ 14 ods. 1 OSP). Predmetný spis bol 8. decembra 2009 opatrením predsedníčky okresného súdu prikázaný inému zákonnému sudcovi, ktorý

ho 11. decembra 2009 zaslal Okresnému súdu Bratislava I s požiadavkou na doloženie chýbajúcich doručení, pričom spis bol okresnému súdu vrátený 22. marca 2010.

Ústavný súd v postupe okresného súdu zistil nečinnosť v období od 9. februára 2009, keď vyzval sťažovateľa na predloženie rovnopisov návrhu, do 7. októbra 2009, keď zákonná sudkyňa v dôsledku hrubo urážlivého podania sťažovateľa predložila spis predsedníčke okresného súdu s návrhom na svoje vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci. Toto obdobie v kontexte s celým doterajším priebehom konania však ústavný súd vyhodnotil iba ako ojedinelý prieťah, pričom predĺženie priebehu napadnutého konania v súvislosti s hrubo urážlivým podaním sťažovateľa a následným prikázaním veci inému zákonnému sudcovi je potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa.

Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

Na základe uvedeného a s prihliadnutím na to, že dĺžka napadnutého konania v okolnostiach daného prípadu nie je takej povahy, aby bolo možné v danej veci vysloviť namietané porušenie práv sťažovateľa, ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 50 C 269/2008, odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

3. Pokiaľ sa sťažovateľ v petite domáha „*náležitého zabezpečenia dôkazov*“, ústavný súd poukazuje na to, že v danej veci sa napadnuté konanie nachádza ešte len v štádiu dokazovania (zistovania skutkového stavu potrebného na rozhodnutie), keď ešte nebolo vydané žiadne rozhodnutie vo veci samej. Táto skutočnosť vzhľadom na princíp subsidiarity

obsiahnutý v čl. 127 ods. 1 ústavy zásadne bráni ingerencii ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov, a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

4. Sťažovateľ napokon navrhuje, aby ústavný súd:

- zbavil zákonnú sudkyňu sudcovskej imunity a vydal ju *„povinnosti preskúmať jej trestnú činnosť spojenú s výkonom súdnictva“*,

- vyslovil, že zákonná sudkyňa *„pácha trestný čin marenia spravodlivosti vo veci 50 C 269/2008 § 344 Tr. z ods. 1 písm. c) ods. 2 písm. a), b), c) a § 326 Tr. z. Zneužívanie právomoci verejného činiteľa ods. 1 a), b), c) ods. 3 písm. c)“*.

Ústavný súd konštatuje, že nie je oprávnený posudzovať trestnú zodpovednosť sudcov všeobecných súdov za konanie spojené s výkonom ich funkcie ani rozhodovať o zbavení sudcovskej imunity v súvislosti s trestným stíhaním sudcov.

Obdobne ústavný súd nemá kompetenciu prikazovať predsedom všeobecných súdov, aby sa ospravedlnili účastníkom konania za *„opakované a početné porušovania ich práv“*.

Ústavný súd je štátnym orgánom (nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti) a jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd sa preto musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a nemôže sa zaoberať podaniami, ktorými sa fyzické osoby domáhajú niečoho, čo podľa ústavy a zákona o ústavnom súde nemôže prerokovať a rozhodnúť.

Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že sťažnosť je potrebné v tejto časti odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že trestné stíhanie a vzatie do väzby sudcu môže prebiehať iba za predpokladu, že ústavný súd dá na základe žiadosti príslušného orgánu na takýto postup svoj súhlas (§ 74e zákona o ústavnom súde), pričom sťažovateľ ako fyzická osoba nie je na podávanie uvedených návrhov aktívne legitimovaný.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa vrátane posúdenia žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na konanie pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2010